

MU

Geadviseerd subsidiebedrag: **€ 523.720 euro**

Gevraagd subsidiebedrag: € 800.00 euro

Over de instelling

Stichting MU Art Foundation (hierna: MU) is een grote presentatie-instelling, gevestigd op Strijp-S in Eindhoven. MU wil de nieuwste artistieke, technologische én maatschappelijke ontwikkelingen agenderen, en zet daarvoor zowel publiekspresentaties, als talentontwikkeling en educatie in. De exposities vinden deels buiten Eindhoven plaats, ook in (internationale) coproductie.

MU, opgericht in 1998, profileert zich als 'Hybrid Art House'. Vanuit beeldende kunst legt ze dwarsverbanden naar digitale cultuur, autonoom design, technologie, wetenschap, *bio art* en performance. De instelling ziet zichzelf als een aanjager van en knooppunt in het kunstklimaat van Eindhoven, Brabantstad en Nederland. Voor 2021 – 2024 zijn drie programmalijnen geformuleerd: 'Urban Ecologies', 'Intelligent Beings' en 'Art in Transition'.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.30 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur adviseert Stichting MU Art Foundation een subsidiebedrag toe te kennen van € 523.720. De raad heeft de extra aangevraagde, geormerkte, gelden voor verbreding van het publieksbereik niet beoordeeld.

MU heeft de afgelopen jaren indruk gemaakt met veel en overwegend goede exposities en educatieprogramma's en een toenemend aantal lokale, nationale en internationale samenwerkingspartners. Hoewel de raad zorgen heeft over MU's toekomstige rol in het discours in de beeldende kunst omdat zij in programmering en samenwerking steeds meer opschuift in de richting van design en ontwerp, is haar artistieke programma onderscheidend en krachtig genoeg voor een plaats in de Culturele basisinfrastructuur als presentatie-instelling. De programmalijnen voor 2021 – 2024 zijn zeer aansprekend en relevant.

MU is ook nog steeds vernieuwend bezig, op het gebied van zowel genreontwikkeling, als talentontwikkeling en publieksoontwikkeling. Het (participatieve) educatiebeleid, dat weer verder wordt uitgebreid en veel deelnemers trekt, vindt de raad voorbeeldstellend.

MU is sterk geworteld in de regio. Haar bedrijfsvoering is op orde en ze maakt werk van eerlijke beloning.

Verbeterpunten ziet de raad vooral op het gebied van de codes. MU zou daarop beter moeten reflecteren en concrete doelstellingen moeten benoemen. Ook kan MU transparanter zijn over (de samenstelling van) haar publieksaantallen.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

MU heeft zich de afgelopen jaren met veel exposities, educatieprogramma's en een toenemend aantal lokale, nationale en internationale samenwerkingspartners zeer actief betoond, en lijkt de komende jaren met dezelfde energie te willen doorstomen. De kwaliteit van het aanbod was van overwegend goed niveau en de plannen voor de periode 2021 – 2024 zijn zeer aansprekend.

MU zet met drie programmalijnen prikkelende en relevante thema's centraal. In 'Urban Ecologies' gaat het over alternatieve urbane ecosystemen in zowel westerse als niet-westerse context; onder de paraplu 'Intelligent Beings' valt het onderzoek naar meerdere soorten niet-menselijke intelligentiesystemen, emoties in het technologietijdperk en *bio art*; in 'Art in Transition' staat het transdisciplinair werken van MU centraal en wordt er onder meer langdurig samengewerkt met de *genrestretchers* Boogaerd/VanderSchoot, bekend van hun performance-achtige installaties. Een aantal exposities zijn (inter)nationale coproducties, sommige projecten reizen ook internationaal, zoals 'Real Feelings' in samenwerking met HeK in Basel.

MU profileert zich nadrukkelijk als een hybride instelling, waar cross-overs centraal staan. Dit past naar de mening van de raad goed bij het huidige cultuurbeleid. De balans tussen beeldende kunst en technologisch design in het programma is echter een punt van aandacht. De combinatie is nog steeds onderscheidend en relevant en MU trekt daarmee nationaal en internationaal de aandacht. Maar de instelling schuift steeds meer op richting design en ontwerp. Ook de samenwerking die MU voor haar talentontwikkelingsprogramma realiseerde met het Fonds Creatieve Industrie is hiervan een uiting. De nieuwe programmalijnen worden meer vanuit design dan vanuit hun beeldende en conceptuele kwaliteiten beschreven. De raad is er niet volledig van overtuigd dat MU op termijn nog voldoende kan bijdragen aan de ontwikkeling van een vernieuwend of experimenteel aanbod van hedendaagse beeldende kunst in een internationale context, de belangrijkste functie van een presentatie-instelling in de BIS. Hij moedigt MU aan zich bewust te blijven tonen van het discours in de beeldende kunst.

Vernieuwing

De raad vindt MU een innovatieve instelling. Al jaren zoekt ze de grenzen op tussen beeldende kunst en andere disciplines, waaronder design, technologie en wetenschap. Met haar hybride karakter draagt ze bij aan genreontwikkeling en door te werken vanuit het principe van cocreatie stimuleert ze de ontvankelijkheid voor verandering; concepten worden in samenwerking met gastcuratoren en makers afgebakend, maar kunnen zich daarna verder ontwikkelen.

Het educatie- en participatiebeleid is voorbeeldstellend en blijft in ontwikkeling. Momenteel wordt er gewerkt aan een nieuwe, tweede leerlijn (zie 'Educatie en participatie'). Ook de publieksbenadering is vernieuwend. Met ingang van 2021 wil MU een nieuw programma lanceren om meer publiek te bereiken, 'Talent voor Publiek'. Het accent ligt op het werven van publiek buiten MU. Voor zes jonge kunst- en ontwerptalenten zet MU jaarlijks een intensieve *fellowship* op. De deelnemers werken vanuit de drie programmaliijnen van MU en worden gekoppeld aan potentiële samenwerkings- en coproductiepartners in binnen- en buitenland die een breed publieksbereik hebben. Iedere *fellow* krijgt twintigduizend euro, specifiek voor het vergroten van zijn of haar publieksbereik. Naar het oordeel van de raad is dat een origineel en sterk concept. Het is publieksoontwikkeling en talentontwikkeling, maar ook een vorm van cultureel ondernemerschap: door de samenwerkingen en coproducties vergroot MU haar eigen inkomsten en creëert ze draagvlak voor zowel de jonge kunstenaars als de eigen organisatie.

Eerlijke beloning en gezonde bedrijfsvoering

MU is transparant over de gehanteerde vergoedingen en werkt hard aan eerlijke beloning. Het is opmerkelijk dat de honorering van de medewerkers is geënt op een schaalindeling voor gemeenteambtenaren. Voor freelancers wordt een minimumtarief gehanteerd. Dat laatste is weliswaar lovenswaardig, maar het uurtarief van 16 euro is wel erg laag.

MU is een financieel gezonde organisatie. Er is een evenwichtige financieringsmix. De afhankelijkheid van de grootste batenpost (structurele subsidie van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) is minder dan de helft van de totale begroting. Wel is onduidelijk in hoeverre de kosten van Fair Practice Code en van structurele indexatie van personele lasten zijn meegenomen in de begroting. Ook betwijfelt de raad of de internationale groeiambities van MU niet een te grote wissel op de organisatie leggen. De organisatie is met 2,7 fte vast personeel, en daarnaast tijdelijke en inhuurkrachten, zeer projectmatig ingericht. Een bedrijfsmatige slimme zet is dat kernfuncties door twee personen in nauwe samenwerking met elkaar worden ingevuld.

Extra gelden publieksbereik

Voor de periode 2021 – 2024 doet MU een beroep op de extra gelden die de minister beschikbaar stelt voor twee presentatie-instellingen die zich specifiek richten op verbreding van hun publieksbereik. Dit bedrag is opgenomen in de begroting en ook toegelicht in het activiteitenplan en de toelichting op de begroting. De extra gelden worden gebruikt om een nieuw programma te implementeren, 'Talent voor Publiek' (zie 'Vernieuwing').

Bevordering van educatie en participatie (inclusief publieksbenadering)

Het educatie- en participatiebeleid van MU is excellent. Met haar 'Play & Learn'-strategie heeft MU de afgelopen jaren een waardevolle bijdrage geleverd aan onderwijsinnovatie. De eigen leerlijn 'De Creatieve Code', over hoe je je creatief kunt uiten in digitale talen, krijgt er een variant bij, 'Het Creatieve Lichaam'. Die gaat over onder meer de maakbaarheid van het lichaam en het vinden van de eigen identiteit. Verder biedt MU een verdiepend randprogramma met masterclasses, symposia, rondleidingen, performances, interactieve projecten en semipermanente installaties in de openbare ruimte. De raad vindt dat er creatief wordt nagedacht over het bereiken van nieuwe doelgroepen

Niet alleen inhoudelijk is de raad onder de indruk. Ook het aantal leerlingen, middelbare scholieren en studenten dat MU met haar educatie bereikt – jaarlijks circa tienduizend – is indrukwekkend. De publiekscijfers van MU zijn over de gehele linie bijzonder hoog. De raad heeft echter wel kritiek op MU's transparantie inzake die cijfers. Er wordt bijvoorbeeld niet helder aangegeven of en hoe de bezoekers van Dutch Design Festival zijn meegerekend in de hoge aantallen. Ook zijn de streefgetallen voor educatie in het aanvraagformulier beduidend lager dan de tienduizend die worden genoemd in het activiteitenplan. Volgens eigen 'publiekspeilingen' van MU uit 2018 komt een kwart van haar bezoekers uit het buitenland.

Geografische spreiding

De raad constateert dat MU haar rol als enige rijks gesubsidieerde presentatie-instelling in Noord-Brabant de afgelopen jaren goed heeft ingevuld. Vanuit haar locatie op het Strijp-S terrein, waar MU is ingebed tussen, en profiteert van grote publieksevenementen als Dutch Design Week en STRP Festival, heeft de instelling haar randprogrammering en educatieprogramma's uitgerold. MU heeft veel en diverse samenwerkingspartners in de regio. Zij neemt deel aan overleggen ten behoeve van de sector en fungeert als ambassadeur, door haar regionale netwerk en de jonge makers onder de aandacht te brengen in het buitenland. Het profiel van MU sluit bovendien goed aan op het culturele en innovatieve imago van Eindhoven, met een accent op technologie en design.

MU is kortom een waardevolle speler in de regio. Wel zou MU haar samenwerkingen beter moeten duiden. Het is de raad onvoldoende duidelijk of deze meer inhoudelijk, financieel, publieksmatig of anderszins van aard zijn.

Toepassing Fair Practice Code

MU past de Fair Practice Code goed toe. Zij had daarbij echter wel beter kunnen reflecteren op toekomstige verbeterpunten. MU zet zich in voor *fair pay* (zie 'Eerlijke beloning en gezonde bedrijfsvoering'), vindt eerlijk personeelsbeleid en continuïteit zo belangrijk dat ze niet met vrijwilligers werkt en respecteert auteursrechten. In het kader van de sociale dialoog leverde MU een actieve bijdrage aan de totstandkoming van de 'Regeling kunstenaarshonoraria' (De Zaak Nu) en het onderzoek naar de honorering en het loongebouw voor presentatie-instellingen. Uit de aanvraag blijkt niet of samenwerkingspartners ook de Fair Practice Code onderschrijven.

Toepassing Governance Code Cultuur

MU is overgegaan op een raad-van-toezichtmodel, wat de raad in haar geval een goede stap vindt. Ook is het uit het oogpunt van het principe van onafhankelijk bestuur positief dat de directeur van MU in 2018 haar directeurschap bij partnerorganisatie STRP beëindigde. Toch vindt de raad dat MU zelf-kritischer moet worden. Ze schrijft dat ze elke vorm van belangenverstrengeling vermijdt, maar lijkt daar niet volledig naar te handelen. Zo bestaat de gehele raad van toezicht uit de voormalige bestuursleden, terwijl volgens de code een voormalig lid van het bestuur gedurende een periode van vier jaar geen toezichthouder van een organisatie kan zijn. De raad adviseert MU om ook bij nauwe samenwerkingen oog te blijven houden voor ongewenste verwevenheden.

Toepassing Code Diversiteit en Inclusie

De omgang van MU met de Code Diversiteit en Inclusie vindt de raad matig. De analyse van de huidige situatie is minimaal en er wordt weinig ambitie en daadkracht voor de toekomst geformuleerd. Met name de toelichting op haar personeel is obligaat. Maar ook met betrekking tot programma's en publiek (met als focus senioren en expats) wordt er oppervlakkig met de code omgegaan. De raad verwacht van MU heldere doelstellingen en een strategie waarmee in de komende periode beter uitvoering wordt gegeven aan de principes van de code.

Bijdrage aan pluriformiteit en vernieuwing van genres in de BIS

MU is een hybride instelling die de grenzen van voornamelijk beeldende kunst en technologisch design aftast. Ze levert volgens de raad daarmee een bijdrage aan de pluriformiteit van het culturele bestel en aan vernieuwing van genres in de BIS.